

LBRIS

We know
books
Coordinator

Conf. Univ. Dr. Roxana Enache

**Maria Comănescu, Gabriela Ilie, Nina Ilie, Mihaela Nicolae, Adina Vasile,
Florica Jercan, Maria Constantin, Lavinia Ene, Mariana Ștefan, Gilda Schindler,
Gabriela Căpățână, Ioana Dogaru, Maria Gârbovan, Adina Cornelia Ioniță,
Maria Furtună, Raluca Pană, Paula Vaida, Oana Popa, Magdalena Ionescu,
Ileana Petrache, Grațiela Vișan**

PROGRAME ORIENTATIVE PENTRU DISCIPLINELE OPȚIONALE CLASELE I-IV

**EDITURA CARMINIS
PITEȘTI**

Introducere.....	3
1. Ziariști în devenire.....	17
2. Copiii pe scenă	24
3. Micii actori	30
4. Teatrul de păpuși	35
5. Dans popular.....	38
6. Dansul popular, mijloc de păstrare a tradiției	43
7. Suntem europeni. Să ne cunoaștem prin muzică și dans	49
8. Corul, armonia care ne unește	53
9. Micii olari	59
10. Doamne și domnițe în istoria românilor	64
11. Rolul legendelor în învățarea istoriei	68
12. Tehnici de învățare eficientă	73
13. English, My Friend	78
14. Prietenul meu, calculatorul.....	82
15. Exploratorii Cosmosului	90
16. Prin peșterile lumii	96
17. Să ocrotim natura!	102
18. Creșterea animalelor de casă	107
19. Handbal	112
20. Elemente de educație religioasă	115

Clasa: a IV-a

Durata: 1 an

Propunător: Gabriela Ilie

Argument

Dacă în clasa I și a II-a am încercat să trezesc în sufletele copiilor interesul și dragostea pentru limba și literatura română prin opționalul „Lumea minunată a cărților de lectură“, în clasa a III-a elevii au învățat să utilizeze calculatorul prin opționalul „Calculatorul, prietenul meu“, am considerat că acum, în clasa a IV-a, vor fi pregătiți pentru realizarea unei reviste sau ziar al clasei. De aceea, am propus opționalul cu titlul „Micii ziariști“.

Realizarea unei reviste este o modalitate de organizare a învățării care permite parcurgerea unor activități interdisciplinare și transdisciplinare, centrate pe elevi, ancorate pe problemele practice ale vieții de zi cu zi.

Elevii pot fi motivați să se angajeze responsabil în propria învățare, să își urmeze propriile interese și să caute răspunsuri la întrebări, să decidă cum să rezolve problemele ivite. Ei aplică și integrează conținutul unor discipline, își formează abilități de lucru necesare în lumea reală, cum sunt:

1. munca în echipă, prin cooperare și colaborare;
2. imaginează, investighează, explorează;
3. au inițiativă, iau decizii, rezolvă probleme complexe;
4. se informează folosind ziare, reviste, posturile de radio și televiziunea, internetul;
5. se informează despre viața școlii lor, învață să fie ancorați profund în realitate, să fie responsabili în ceea ce prezintă în paginile revistei lor;
6. procură și utilizează resurse materiale necesare;
7. utilizează calculatorul și alte mijloace tehnice pentru redactare.

Învățătorul are rol de mediator, antrenor, animator, va interveni când este cazul. Se vor dezvolta relații valoroase de colaborare educator-elevi, elevi-elevi, având multă libertate de exprimare și acțiune. Pot fi implicate mai multe forțe în procesul educațional: specialiști, membri ai comunității locale, părinți, alte cadre didactice, realizând o cooperare educațională. Astfel se dezvoltă relațiile dintre școală și comunitate.

Se formează astfel un comportament pozitiv, vizând spiritul de echipă, curajul exprimării opiniei proprii, curiozitatea pentru cunoaștere, simț critic și autocritic. Autoevaluarea, dar mai ales evaluarea de către colegi a produselor realizate va duce la dorința de „mai mult și mai bine“.

Obiective cadru

1. Dezvoltarea capacității de învățare prin cooperare
2. Dezvoltarea spiritului de observație, spiritului critic și autocritic
3. Dezvoltarea capacităților de comunicare orală și scrisă
4. Dezvoltarea capacităților de explorare-investigare a realității
5. Formarea capacității de redactare pe calculator

Obiective de referință și exemple de activități de învățare

1. Dezvoltarea capacității de învățare prin cooperare

Obiective de referință	Activități de învățare
1.1. să aleagă teme care îi interesează	– exerciții de stabilire a tematicii; alegerea temei să fie în concordanță cu puterea de înțelegere a copiilor și să corespundă nevoilor lor de cunoaștere; – exerciții de planificare simplă a unor activități;
1.2. să se integreze în activitățile grupului	– exerciții de organizare a elevilor din clasă în grupe de lucru după anumite cerințe; – exerciții de organizare a unui spațiu de lucru;
1.3. să aplice reguli de comportare civilizată	– exerciții de stabilire a unor reguli de lucru; – alegerea unui șef pentru fiecare echipă, care va coordona întreaga activitate; – exerciții-dezbateri cu elevi de la clase paralele, dar și din ani diferiți de studiu; – exerciții pentru exersarea tehnicii de a lua un interviu – joc de rol.

2. Dezvoltarea spiritului de observație, spiritului critic și autocritic

Obiective de referință	Activități de învățare
2.1. să identifice situații în care regulile de comportament civic, normele de comportare în societate sunt încălcate	– exerciții de prezentare a activității elevilor din școala noastră; – exerciții de consemnare a evenimentelor petrecute în mediul lor imediat de viață;
2.2. să determine cauzele acestora și urmările lor	– exerciții de investigare a unor comportamente necivilizate;
2.3. să analizeze obiectiv o situație dată	– exerciții de analiză a unor cazuri conflictuale apărute în colectivul clasei; – exerciții de relatare obiectivă a evenimentelor din viața colectivului clasei, a școlii, dar și din viața comunității locale.

3. Dezvoltarea capacităților de comunicare orală și scrisă

Obiective de referință	Activități de învățare
3.1. să recepteze corect mesajul comunicării	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de exprimare orală a propriilor păreri în cadrul unei dezbateri; – exerciții de comunicare scrisă cu ajutorul internetului; – exerciții de formulare de întrebări pentru stabilirea sensului global al mesajului; – exerciții de discriminare a elementelor esențiale de cele de detaliu dintr-un mesaj ascultat;
3.2. să adapteze redactarea la scopul comunicării	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de realizare a unor interviuri; – exerciții de întocmire a unor liste cu întrebări pe care doresc să le adreseze unor intervieuați;
3.3. să redea informațiile în limbaj propriu	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de redactare a unor articole în urma documentării;
3.4. să utilizeze un limbaj specific, gazetăresc	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de întocmire a unor texte specifice stilului: editorialul, reportajul.

4. Dezvoltarea capacităților de explorare-investigare a realității

Obiective de referință	Activități de învățare
4.1. să descopere evenimente, cazuri speciale din domenii ale vieții cuprinse în ariile curriculare	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de relatare a participării elevilor la comemorarea evenimentelor istorice; – exerciții de analizare a producerii unor fenomene ale naturii și consecințele acestora asupra vieții omului;
4.2. să colecteze date pentru a realiza grupaje de știri, articole	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de prezentare a unor curiozități științifice, geografice; – exerciții de selectare, corectare și publicare a unor creații din diverse domenii: literar, artistic, matematic; – exerciții de publicare a unor articole de divertisment: rebusuri, glume, jocuri logice și de perspicacitate; – evidențierea unor rezultate obținute de elevii școlii la diferite concursuri: sportive, sanitare, de circulație.

5. Formarea capacității de redactare pe calculator

Obiective de referință	Activități de învățare
5.1. să utilizeze principalele tehnici de redactare pe calculator	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de scriere a articolelor, aranjarea lor în pagină, numerotarea paginilor, inserarea imaginilor, tabele, grafice, copiere, mutare, ștergere, printare; – folosirea CD-ului;
5.2. să utilizeze reportofonul	<ul style="list-style-type: none"> – înregistrarea interviurilor;

5.3. să utilizeze aparatul de fotografiat digital	– obținerea unor fotografii folosind aparatul digital și descărcarea lor pe calculator;
5.4. să folosească internetul	– exerciții de documentare pe internet; – folosirea imprimantei pentru printarea unor mesaje trimise/primate prin internet.

Conținuturi

1. „Micii ziariști“:

- organizarea colectivului de elevi (1 oră);
- alegerea unui nume pentru revistă (1 oră).

2. **Întâlniri și dezbateri cu jurnaliști ai ziarului local** (1 oră).

3. **Ce trebuie să știm pentru redactarea unei reviste** (1 oră):

• ce tipuri de articole se pot publica: articole informative sau de știri; informația de specialitate (despre viața plantelor, animalelor, obiceiuri, curiozități); reportajul; interviul; editorialul; pamfletul; articole de divertisment;

- dimensiunea textelor; scrierea pe coloane.

4. „Sunt elev al școlii mele“ (6 ore):

• prezentarea școlii, imagini, localizarea ei pe harta localității;

• cunoașterea și relatarea obiectivă a evenimentelor din școală, exersarea tehnicii de a lua un interviu (joc de rol), realizarea de interviuri, sondaje de opinie.

5. „Luăm atitudine“ (6 ore):

• comentarea unor știri apărute în reviste sau TV despre accidente ecologice, violență, drepturile copilului.

6. **Articole despre** (19 ore):

- „Comunitatea locală – Vizită la noi acasă“;
- „România, țară europeană“;
- „Drepturile omului“;
- „Personalități istorice“;
- „Lumea plantelor și lumea animalelor“;
- „Educație pentru sănătate“;
- „Curiozități geografice“;
- „Din viața popoarelor lumii“.

7. **Creații ale elevilor din școala noastră** (permanent):

- creații literare;
- artistice;
- matematice;
- rebusuri, jocuri logice, ghicitori, glume.

8. „**Calculatorul, prietenul meu!**“ (permanent):

- utilizarea calculatorului în redactarea revistei;
- utilizarea aparatului foto digital;
- folosirea reportofonului;
- explorare pe internet.

9. „**Citiți și colaborați la revista noastră!**“ (permanent):

- difuzarea revistei și urmărirea opiniei cititorilor, pentru evaluarea proiectului.

Unități de învățare	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna
„Micii ziarști“	– organizarea colectivului; – alegerea unui nume pentru revistă.	1	I
„Întâlniri cu ziarști“	– invitarea unor jurnaliști de la ziarul local; – întrebări, sfaturi.	1	II
„Ce trebuie să știm la început de drum“	– tipuri de articole; – dimensiunea articolelor; – formatul revistei; – tematica revistei.	1	III
„Sunt elev al școlii mele“	– prezentarea școlii; – interviuri cu elevi și profesori; – evenimentele importante ale școlii; – sfaturi pentru elevi și părinți; – promovarea lectoratelor cu părinții; – soluții pentru o mai bună colaborare cu autoritățile locale; – lansarea unor concursuri.	6	IV-IX
„Luăm atitudine“	– lecturarea unor articole din mass-media; – discutarea și analizarea unor evenimente sociale sau legate de mediul înconjurător; – idei pentru o planetă mai curată; – concurs de desene pe teme ecologice.	6	X-XV
„Articole“	– enunțarea temei; – munca de documentare; – elaborarea articolelor; – citirea articolelor și analizarea lor; – selectarea celor mai bune produse; – publicarea celor mai reușite articole pe diferite teme.	19	XVI-XXXIV
„Creații ale elevilor“	– corectarea, ajustarea și publicarea unor creații ale elevilor școlii.	permanenent	
„Calculatorul, prietenul meu“	– exerciții de folosire corectă a mijloacelor moderne.	permanenent	
„Citiți și colaborați la revista noastră!“	– elaborarea unor chestionare pentru aflarea opiniei cititorilor; – anunțuri, reclame.	semestrial permanenent	

Metodele și tehnicile de predare precum și practicile pedagogice alese în funcție de ritmul de învățare și de particularitățile psiho-individuale ale elevilor trebuie să fie esențial centrate pe universul copilului. Învățarea trebuie să se dezvolte în mod natural pornind de la ce știe elevul.

Demersul didactic ar trebui să fie orientat spre:

- accentuarea caracterului formativ al metodelor de instruire;
- aplicarea metodelor centrate pe stimularea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor;
- o îmbinare și o alternanță sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului cu activitățile care solicită efortul colectiv.

Prin natura sa, acest opțional implică o muncă de cercetare, documentare, creație din partea elevilor. De aceea, lecția nu va mai fi forma de bază a organizării activității.

Încă de la începutul anului școlar vom efectua o vizită la redacția ziarului local „Băicoianul“. Aici elevii vor primi date „tehnice“ despre elaborarea unui ziar: tipuri de articole, formatul ziarului, tematica și dimensiunea unui ziar.

Vom organiza și întâlniri cu ziariști; o fostă elevă, care acum lucrează la „Telegraful de Prahova“, ne va povesti drumul parcurs de ea pentru a ajunge un bun redactor. Această întâlnire ar avea ca scop să ofere elevilor ambiție și încredere în propriile forțe.

Vom iniția și activități de colaborare cu autoritățile orașului – Consiliul Local, Poliția, dar și cu alte organizații – Clubul Elevilor – pentru promovarea unor rubrici permanente care să reflecte activitatea orașului.

De asemenea, ne propunem să realizăm interviuri cu oameni importanți pentru comunitatea noastră, unii dintre ei foști elevi ai școlii.

Prin ziarul școlii vom încerca și atragerea de fonduri prin publicarea unor anunțuri, reclame, dar și prin atragerea unor sponsorizări.

Metodologia didactică va cuprinde în afara metodelor tradiționale, generale (expunerea, conversația, exercițiul, demonstrația, explicația) și metode precum jocul de rol și brainstorming-ul. Prin aceste metode vor fi antrenați și membrii „cumiți“ ai clasei, pentru a li se da șansa de a se manifesta și pentru a-i încuraja să-și exprime propriile păreri.

Mijloacele folosite la acest opțional sunt mijloace moderne – mijloace tehnice audiovizuale. Ne vom folosi de calculatoarele, imprimanta și copiatorul care fac parte din dotarea cabinetului de informatică. Unii elevi au aparate foto digitale sau telefoane mobile cu cameră foto. Imaginile obținute pot fi descărcate pe calculator și scoase la imprimantă. Ne propunem și achiziționarea unui reportofon necesar în cazul unor interviuri.

Obiective cadru	Standarde minime de performanță
1. Dezvoltarea capacității de învățare prin cooperare	1.1. Să aleagă cel puțin 2 teme pe baza unei liste date, utilizând 2 criterii personale de selecție. 1.2. Să respecte cel puțin 3 reguli de lucru în echipă din regulamentul stabilit de comun acord, având drept criteriu empatia copiilor.
2. Dezvoltarea spiritului de observație, spiritului critic și autocritic	2.1. Să identifice cel puțin 2 evenimente importante din viața școlii pe baza calendarului de activități școlare și extrașcolare având drept criterii de selecție 2 criterii personale (pasiunile și înclinațiile elevului.). 2.2. Să relateze cel puțin un caz conflictual apărut în colectivul clasei, având simț critic și autocritic.
3. Dezvoltarea capacităților de comunicare orală și scrisă	3.1. Să alcătuiască cel puțin un chestionar cu 5 întrebări pe baza unei teme date, ținând cont de indicațiile cadrului didactic. 3.2. Să elaboreze un text de 15-20 de rânduri pe baza tematicii date respectând regulile de redactare a unui text și regulile gramaticale.
4. Dezvoltarea capacității de explorare – investigare a realității	4.1. Să comenteze cel puțin un fenomen natural cu implicații majore în viața oamenilor din lista dată, utilizând 2 criterii personale de selecție. 4.2. Să selecteze cel puțin 2 creații ale colegilor din cele primite la redacție, având drept criterii de selecție originalitatea, logica și respectarea tematicii.
5. Formarea capacităților de redactare pe calculator	Să utilizeze corect cel puțin un mijloc modern în tehnoredactarea ziarului având la dispoziție mijloacele propuse de școală și din autodotare, având drept criteriu de alegere experiența anterioară.

Clasa: a II-a

Opțional la nivelul mai multor arii curriculare: Limbă și comunicare, Arte, Tehnologii

Durata: 1 an

Propunător: Maria Comănescu

Argument

Dramatizările constituie o modalitate atractivă de îmbogățire afectiv-estetică a copiilor. Sunt activități care le plac, îi antrenează, le activează vocabularul și le oferă multiple posibilități de cultivare a personalității.

Elevii, nu numai că citesc și memorează, dar și interpretează un rol, se transpun într-un personaj și-l îndrăgesc.

Aceste activități antrenează „micii actori“, le pun în valoare talente artistice și creativitatea, întăresc coeziunea colectivului, favorizează colaborarea în grupuri mici sau mari.

Se creează atmosfera momentului care-i ajută să se contopească sufletește cu personajul îndrăgit.

Copiii, prin calitățile lor artistice, prin abilitățile de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală, prin costumație, reușesc să emoționeze spectatorii.

Dramatizările prezintă și situații controversate, determinând comentarii cu valențe educative referitoare la comportamentul personajelor.

De asemenea, elevii se antrenează în crearea de dialoguri care le sporesc încrederea în sine și în posibilitățile de comunicare.

Obiectiv transdisciplinar

Formarea la elevi a unei culturi afectiv-estetice de bază care să le ofere posibilitatea să comunice, să-și exprime gânduri și sentimente, să fie sensibili la frumosul din natură și artă, să-și cultive aptitudini și talente, să-și adapteze comportamentul la mediul social.

Obiective cadru

1. Dezvoltarea capacității de receptare/exprimare a mesajului oral/scriș
2. Formarea capacității de interpretare a unui rol
3. Dezvoltarea capacității imaginative prin valorificarea abilităților practice și a elementelor de limbaj literar/plastic
4. Dezvoltarea capacității de cooperare în realizarea unui spectacol școlar

1. Dezvoltarea capacității de receptare/exprimare a mesajului oral/scriș

Obiective de referință	Activități de învățare
1.1. să comenteze pe marginea unui spectacol	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de observare a actorilor și a decorului în timpul vizionării unui spectacol; – exerciții de antrenare într-un dialog cu un actor; – jocuri care să evidențieze comportamentul de spectator; – exerciții-joc de exprimare a stărilor sufletești, a impresiilor;
1.2. să diferențieze piese de spectacol, teatru după modul de prezentare: versuri, proză	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de citire/audiere a unor texte: în versuri/proză; – exerciții de clasificare a textelor; – exerciții de comparare a textelor (întindere, realizare – versuri/proză); – exerciții de observare a cărților din biblioteca școlii; – exerciții de observare a exponatelor din „Muzeul I. L. Caragiale“, Ploiești, „Nichita Stănescu“, Ploiești;
1.3. să exprime mesajul dramatizărilor vizionate/audiate	<ul style="list-style-type: none"> – întrebări/răspunsuri referitoare la conținuturile dramatizărilor; – conversații de grup despre mesajele textelor vizionate/audiate; – exerciții de citire corectă, fluentă, expresivă, în ritm adecvat; – exerciții de povestire în succesiune logică a evenimentelor; – formulări de enunțuri cu privire la diverse situații;
1.4. să-și exprime preferința pentru un personaj, folosind argumentarea	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de diferențiere a însușirilor personajelor (fizice/psihice); – exerciții de exprimare a opiniilor privind acțiunile personajelor; – exerciții de argumentare a preferinței pentru un personaj;
1.5. să se manifeste spontan în comunicarea orală	<ul style="list-style-type: none"> – jocuri de dezvoltare a inițiativei de a interveni într-o comunicare; – conversații frontale/de grup (referitoare la problemele abordate); – jocuri-antrenament pentru exprimarea propriilor atitudini; – exerciții de construire a dialogurilor; – formulări de întrebări și răspunsuri.